

**Program hospodárskeho
a sociálneho rozvoja obce**

Kolbasov

na

roky 2017 - 2025

Úvod a štruktúra dokumentu

Potreba vypracovať nový Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na roky 2017 -2025 (ďalej PHSR vplynul predovšetkým so zmien legislatívnych podmienok v SR (schválenie novely zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja – zákon NR SR č, 309/2014 **Program rozvoja obce** je strednodobý rozvojový dokument obce. Dokument je spracovaný uplatnením princípu partnerstva v súlade s návrhom Metodiky pre spracovanie PHSR (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, február 2015) a metodológiou OECD s názvom „Nástroje regionálnej politiky na úrovni samosprávnych krajov SR“ z roku 2009. PHSR obce je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami nadradených strategických a koncepčných dokumentov: Národná stratégia regionálneho rozvoja (máj 2014), priority Prešovského samosprávneho kraja, Regionálna integrovaná územná stratégia a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja 2014 – 2020.

PHSR obce umožní obci pripraviť sa na čerpanie štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie v období 2017 – 2020 na základe Partnerskej dohody SR a nastaví dlhodobé smerovanie obce.

Dokument obsahuje nasledovné časti :

Úvodná časť

Úvodná časť tohto dokumentu obsahuje dôvody a potreby jeho spracovania, ako aj schválené a doporučené legislatívne dokumenty na základe ktorých je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce potrebné vypracovať.

Obsah

Obsahuje zoznam symbolov, obrázkov a zoznam skratiek a tabuliek PHSR

Analytická časť

Je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, s väzbami na širšie územie, odhad budúceho vývoja,

možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce,

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja zohľadnením regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

Programová (plánovacia) časť obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v stanovených prioritných oblastiach (predovšetkým v hospodárskej, sociálnej, a environmentálnej) na úrovni projektov a aktivít.

Realizačná časť poukazuje najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PHSR formou jednotlivých plánovaných aktivít. Legislatívny rámec je v zmysle zákona č.369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v kompetencii Obecného zastupiteľstva a starostu obce.

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PHSR. Financovanie a rozpočet obce sa riadi predovšetkým zákonom č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

Obsah : A/ Zoznam obrázkov
B/ Zoznam tabuliek
C/ Zoznam symbolov a skratiek
D/ Slovník termínov a skratiek
E/ Obsahová časť PHSR
F/ CD médium PHSR

A/ Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Mapa obce

Obrázok 2 Erb obce

Obrázok 3 Vlajka obce

B/ Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Rozdelenie jednotlivých typov regiónov na úrovni NUTS 3 v SR [2]

Tabuľka 2 Indikatívny rozpočet obce na roky 2017 – 2020

Tabuľka 3 Indikatívny finančný plán PHSR 2017 – 2020

Tabuľka 4 Hodnotiace kritéria pre výber aktivít realizovaných z PHSR:

C/ Zoznam symbolov a skratiek

%	per cento – stá čiastka celku, stotina
a i.	a iné
cca	približne, asi
CR	cestovný ruch
ha	hektár
CHA	chránený areál
JV	juhovýchod
JZ	juhozápad
km	kilometer
m ²	meter štvorcový
napr.	napríklad
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
oby.	obyvateľstvo
resp.	respektíve
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
stor.	storočie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
t. j.	to jest
tzv.	takzvaný
ÚPSVaR PO	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov
Z. z.	zbierka zákonov

D/ Slovník termínov

- PHSR** Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
- ZUJ** základná územná jednotka SR. V zmysle vyhlášky Federálneho štatistického úradu a Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 120/1979Zb. o priestorovej identifikácii informácii §2 a §5; cit. „Základnou územnou jednotkou sa rozumie taká priestorová jednotka, ktorá sa pre výkon štátnej správy už ďalej nečlení.⁸⁾ Územný obvod každej základnej územnej jednotky sa môže tvoriť súhrnom niekoľkých územno-technických jednotiek
- NUTS** Základom pre vymedzenie plánovacích regiónov je ich klasifikácia nazývaná „Nomenklatúra územných štatistických jednotiek.“ („Nomenclature des Unitées Territoriales Statistiques" – NUTS). Je zavedená Štatistickým úradom Európskej komisie (Eurostat) v spolupráci s národnými inštitútmi pre štatistiku, v prípade Slovenska Štatistickým úradom Slovenskej republiky. V SR sú určené úrovne NUTS (ako štatistické jednotky) na základe opatrenia Štatistického úradu SR a jeho akceptácie EUROSTAT-om.

E/ Obsahová časť PHSR

1. Všeobecná charakteristika obce

1.1 Geografická charakteristika obce

Obec Kolbasov sa nachádza v juhovýchodnej časti okresu Snina v Slovenskej republike. Podľa zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, prináleží záujmové územie **Prešovskému kraju, okresu Snina.**

Podľa platnej systematizácie SR v obec Kolbasov patrí do:

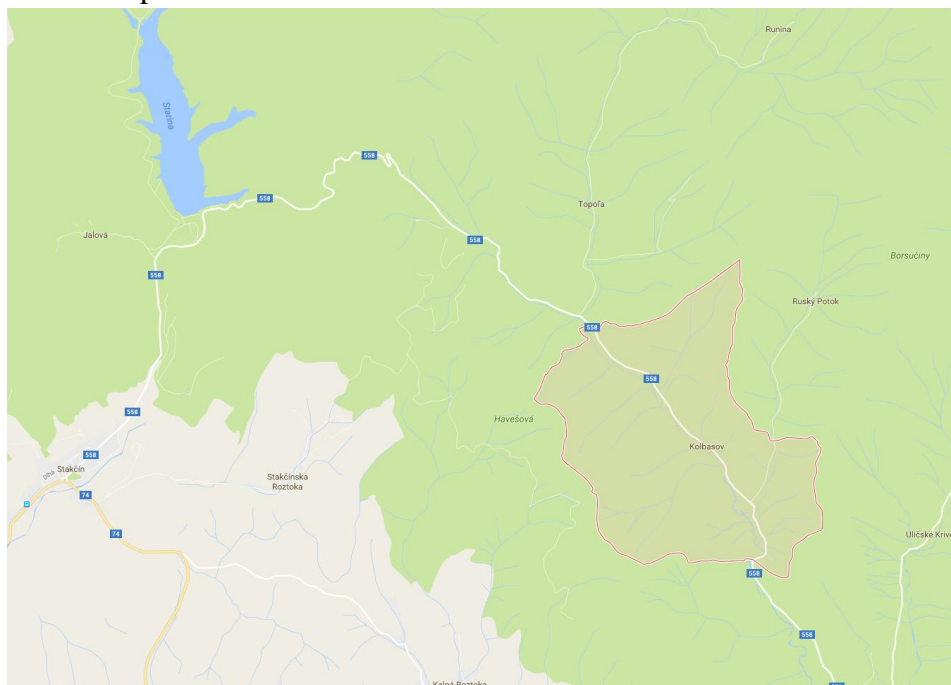
- NUTS I: Slovensko
- NUTS II Východné Slovensko
- NUTS III: Prešovský samosprávny kraj
- NUTS IV: okres Snina
- NUTS V: obec Kolbasov

Pre katastrálne územie obce Kolbasov sú platné nasledovné parametre:

Názov obce	Kolbasov
Skratka	
Kraj	Prešovský samosprávny kraj
Okres	Snina
Kód ZUJ	520381
Katastrálna výmera	ha [1597]

Územie obce má nadmorskú výšku 295 m.n.m.

Obrázok 1 Mapa obce

Zdroj: Google Maps

1.2 Prírodné podmienky

Obec Kolbasov sa na základe regionálneho **geomorfologického členenia** je územie obce zaradené:

Sústava Alpsko-Himalájska

Podsústava Karpáty

Provincia Východné Karpáty

Subprovincia Vonkajšie východné Karpáty

Severná časť územia obce patrí do oblasti Poloniny do celku Bukovské vrchy a do podcelku Nastaz. Južná časť patrí do oblasti Nízkyh Beskýd, do geomorfologického celku Beskydské predhorie a do podcelku Ublianska pahorkatina.

Z geologického hľadiska patrí riešené územie Dukelskej jednotke, vonkajšieho flyšového pásma.

Z hydrologického hľadiska patrí riešené územie katastra obce Kolbasov k úmoriu Čierneho mora, do povodia rieky Bodrog. Hydrologickou osou tohto územia je vodný tok Ulička, odvodňujúci celú plochu riešeného územia.

Obec Kolbasov je možné z hľadiska **klimatických pomerov** zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, vlhkým vrchovinovým okrskom M6.

Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné katastrálne územie obce Kolbasov do oblasti zníženého výskytu hmiel – podhorské až horské svahové polohy s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 50 dní a vrcholové polohy hornatín v širšom okolí obce (Nastaz, Malý Bukovec) do oblasti horských advektívnych hmiel s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní.

Priamo v obci sa nenachádza zrážkomerná stanica.

Z hľadiska chránených druhov fauny v obci sú tu okrem druhov zo skupiny bezstavovcov zaznamenané chránené a prioritné druhy – 7 druhov rýb, 7 druhov obojživelníkov, 7 druhov plazov, 106 druhov vtákov a 29 druhov cicavcov.

Z hľadiska flóry sa v katastri obci nachádzajú biotopy významné z európskeho hľadiska. Ide o biotopy národného a európskeho významu.

1.3 História obce

Prvá písomná zmienka je z roku 1492 ako Kolbasa, Kolbazo, pochádza v súvislosti s činnosťou zbojníckej družiny Fedora Hlavatého z neďalekej Ruskej Volovej. Obec vlastnili rodiny: Drugethovcov z Humenného, paulíni z Trebišova, Thiele-Winclerovci- v obci stála vodná píla, vodný mlyn, valcháreň, kováčska dielňa, prevádzkovalo sa krajčírstvo, kamenárstvo, cirkevné maliarstvo- v r. 1908 bola postavená úzkokoľajka zo Zábrod'a do Kolbasova, dedinu spájala s Veľkým Berezným, zanikla pred 1. sv. vojnou a na časti jej trasy bola postavená vojenská cesta do Topole.

O vzniku názvu obce existuje aj legenda. Obec patrila panstvu Humenné, v 17. storočí panstvu Stropkov. V rokoch 1939-44 bola obec pripojená k Maďarsku.

V tom čase bolo v obci len zopár domčekov pod slamenou strechou a počet obyvateľov bol okolo 30. Oslobodená bola 26. októbra 1944.

V roku 1945 tu zavraždili 11 židov. Po II. sv. vojne nastala obnova obce, výstavba rodinných domov, ktoré sú pekne usporiadané pri hlavnej ceste. Dedinu obklopujú zo všetkých strán hory a lesy. Obec sa nachádza v centre NP Poloniny.

V strede obce je kamenný gréckokatolícky kostol z r. 1886, chrám Troch svätiteľov. V ňom sa nachádzajú vzácne ikony na plátne a dreve. Pri kostole je aj drevená zvonica.

Na budove OcÚ je tabuľa pripomínajúca oslobodenie sovietskou armádou. V r. 1996 bola odhalená tabuľa na uctenie pamiatky zavraždených židov. občanov v r. 1945.

V obci sa nachádza cintorín padlých vojakov z I. sv. vojny a židovský cintorín. máme tu vlastnú budovu OcÚ, KD, PZ, Poštu a bývalú ZŠ (teraz sa využíva ako zasadacia miestnosť a obecná knižnica).

V strede obce je obecný park o výmere 1,10 ha, informačná tabuľa, volejbalové ihrisko, oddychová zóna a prírodný amfiteáter.

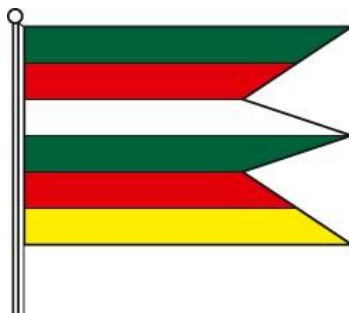
Nachádzajú sa tu chránené územia, NPR Bzana, prírodná pamiatka Ulička.

Symbole obce

Obrázok 1 Erb Obce Kolbasov

Erb obce - v červenom štíte v zelenej oblej pažiti strieborný obrátený vztýčený jeleň v zlatej zbroji, opierajúci sa o zlatý prirodzený topol'.

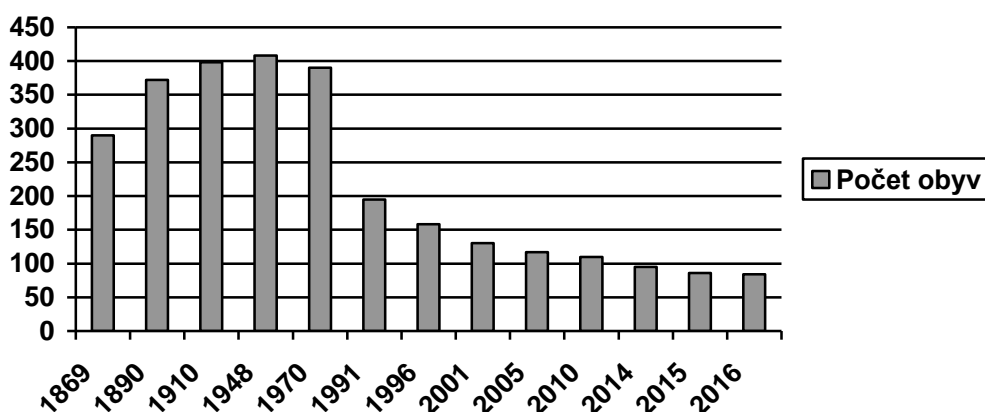
Obrázok 2 Vlajka obce Kolbasov

Vlajka – Obecná vlajka má podobu šiestich pozdĺžnych pruhov zeleného, červeného, bieleho, zeleného, červeného a žltého. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

2 Socio-ekonomická analýza

2.1 Demografia a demografický vývoj v obci

Vývoj počtu obyvateľstva v obci Kolbasov možno charakterizovať ako stabilný sídelný útvar. Zmena nastala po roku 1991, kedy sídlo zaznamenalo veľký pokles obyvateľstva. Podľa analýzy dlhodobého vývoja zaraďujeme obec do kategórie sídel, ktoré zaznamenali pokles počtu obyvateľov. Za celé sledované obdobie vykazuje záporné migračné saldo, kedy počet vyst'ahovaných osôb neprevyšuje počet prisťahovaných.

Graf 1 Počet obyvateľov obce Kolbasov v rokoch 1869-2016

K 31.12.2016 v obci Kolbasov žilo **celkom 84 osôb**

Na základe sčítania obyvateľov najnižšiu početnosť z hľadiska **vekovej štruktúry** má v obci obyvateľstvo v predproduktívnom veku. Naopak najvyššie zastúpenie tu má obyvateľstvo v poproduktívnom veku.

Z hľadiska národnostnej štruktúry žije v obci Kolbasov prevažná väčšina obyvateľstva slovenskej národnosti (85%). Druhá čo do počtu je zastúpená rusínska národnosť a ako tretia je to nezistená národnosť a ako posledná je zastúpená ukrajinská národnosť.

Z náboženského vyznania výrazne prevláda v obci Kolbasov grécko – katolícke vierovyznanie, potom je to nezistené vierovyznanie, ďalším je pravoslávne vierovyznanie a ako posledné rímsko –katolícke vierovyznanie obyvateľstva.

2.2 Občianska vybavenosť a infraštruktúra v obci

2.2.1 Technická infraštruktúra

Obec Kolbasov leží mimo hlavných koridorov Slovenska. Nadradený skelet cestnej dopravnej infraštruktúry je zo západného smeru reprezentovaný spoločným koridorom diaľnice D1 a cesty I/18, na ktorý je obec nepriamo napojená pomocou cesty I/74 a cesty II/558, ktorá prechádza cez obec vo východozápadnom smere.

Obec gravituje k mestu Snina (26 km) a Humenné (46km).

Hromadná cestná doprava pre obyvateľov je riešená spojmi SAD.

Zásobovanie vodou

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je zabezpečené vlastnými studňami cez malé domové vodárne typu DARLING. Obec nemá vybudovaný vodovod.

Nakoľko je nedostatok vody a voda je závadná je potrebné vybudovať v obci vodovod.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu. Objekty občianskej vybavenosti a veľká časť rodinných domov majú vybudované vlastné žumpy.

Dažďové vody z intravilánu sú odvádzané priekopami a rigolmi, ktoré sú zaústené do potoka.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Kolbasov je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc.

Zásobovanie plynom

V rámci obce nie je realizovaná STL – prípojka plynu, obec nie je plynofikovaná.

Zásobovanie teplom

Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne. Výroba tepla v objektoch rodinných domov je zabezpečená individuálne spaľovaním hnedého uhlia a dreveného odpadu.

Telekomunikačné siete

Obec Kolbasov je z hľadiska telekomunikačnej siete zaradená do UTO Snina. Obec má zavedený vysokorýchlostný internet od Slovanetu.

Miestny rozhlas a verejné osvetlenie

Miestny rozhlas je vedený z rozhlasovej ústredne situovanej v priestoroch obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch.

V obci je zavedené verejné osvetlenie.

Televízny a rádiový signál

Príjem TV signálu je zabezpečený individuálne satelitmi osadenými na strechách budov.

2.2.2 Sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra

Domová a bytová infraštruktúra

V roku 2001 bolo v obci Kolbasov spolu 91 domov, z čoho trvale obývaných bolo 54. Počet bytov v obci dosiahol hodnotu 91, z toho počet trvalo obývaných bolo 54 bytov.

V súčasnosti sa v obci nachádza 80 domov z toho trvalo obývaných je 30 a neobývaných 50 domov.

Podľa počtu trvale bývajúcich obyvateľov pripadá 2,41 osôb na jeden trvalo obývaný byt.

Občianska vybavenosť

Maloobchod

V obci sa nachádzajú dve predajne potravín a zmiešaného tovaru.(Erika Kocová zo Stakčína a Ján Pěček zo Sniny).

V rámci občianskej vybavenosti sa ďalej nachádzajú v obci obecny úrad a kostol.

V obci pôsobí aj Emil Janko, ktorý ponúka ubytovanie pre turistov na rekreáciu.

Pohrebné služby v obci sú zabezpečované na cintoríne v severovýchodnej časti obce.

Školstvo

Na území obce sa nenachádza žiadna základná škola, materská škola a ani iné druhy školských zariadení. Miestne školopovinné deti navštevujú základnú školu v blízkej obci Ulič.

Zdravotníctvo

V súčasnosti v obci nepôsobí žiadny lekár a nie sú tu vytvorené žiadne lekárske pracoviská. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná pre obyvateľov v blízkom Uliči.

Sociálna starostlivosť

Obec Kolbasov nemá zriadený klub dôchodcov a ani dôchodcom nie je poskytované stravovanie. Na poli sociálnej starostlivosti pre dôchodcov obce v súčasnosti pôsobia tri externé pracovníčky.

Kultúra, voľný čas

Na území obce Kolbasov sa nachádza kultúrny dom s viacúčelovou sálou s 80 stoličkami a javiskom. Súčasťou kultúrneho domu je knižnica s knižným fondom cca 1200 kníh.

Od roku 1973 obec vedie kroniku. V obci nepôsobí žiadny folklórny súbor.

Raz ročne sa koná obecná slávnosť s názvom „Klobása s klobásou“, kde vystupujú spevácke súbory a koná sa volejbalový turnaj. Súčasťou je tradičné opekanie.

Šport, turizmus a cestovný ruch

Obec nemá futbalové ihrisko. Pre šport sú plochy juhovýchodne od kultúrneho domu pre volejbal. Územie obce má predpoklady pre rozvoj tejto funkcie aj na plochách pri budove bývalej školy.

2.3 Ekonomika obce

2.3.1 Ekonomika obce

V nadväznosti na územné členenie regiónov SR sa obec Kolbasov zaradzuje medzi obce situované v:

- **Ekonomicky depresnom regióne**, kde v dôsledku útlmu tradičných odvetví v štrukturálnej kríze, alebo v dôsledku predchádzajúceho vývoja nie je zodpovedajúci ekonomický potenciál.
- **Menej rozvinutom regióne** v nadväznosti na členenie SR na regióny t. j. územné jednotky zodpovedajúce úrovni NUTS 1 alebo 2 v zmysle nariadenia ES č. 1059/2003, pre ktorý je platné, že HDP na obyvateľa je nižší ako HDP EÚ 27.
- **Vidieckej oblasti** v zmysle definície OECD podľa stupňa vidieckosti, ktorý sa vyjadruje ako podiel obyvateľstva žijúceho vo vidieckom prostredí s viac ako 50% podielom obyvateľstva žijúceho vo vidieckej oblasti

Tabuľka 1 Rozdelenie jednotlivých typov regiónov na úrovni NUTS 3 v SR [2]

NUTS III	Typ regiónu v SR	% podiel obyv. regiónu zo SR
Bratislavský	1	11,4
Trnavský	3	10,4
Trenčiansky	2	11,1
Nitriansky	3	13,0
Žilinský	2	12,9
Banskobystrický	3	12,0
Prešovský	3	14,9
Košický	2	14,3
SR spolu		100,0

Legenda*1 = predominantly urban regions (prevažne mestské regióny)**2 = intermediate regions (prechodné regióny)**3 = predominantly rural regions (prevažne vidiecke regióny)**Pre vidiecke oblasti je spravidla platná:*

- nepriaznivá hospodárska situácia a neatraktívne podnikateľské prostredie,
- nedostatočná infraštruktúra,
- nedostatok pracovných príležitostí (ako dôsledok úpadku poľnohospodárstva),
- nedostatok možností pre seberealizáciu obyvateľov na vidieku,
- starnutie obyvateľstva,
- zmeny migračných pohybov,
- zmeny hodnotovej orientácie ľudí a i..

Podľa plánu rozvoja vidieka Slovenskej republiky sú vidiecke oblasti charakteristické negatívnymi štruktúrnymi charakteristikami. Ako príklad je možné uviesť nízke priemerne mzdy, nízku kúpyschopnosť obyvateľstva, nízky podiel služieb, vysokú mieru nezamestnanosti (najmä agrárnej) a nízky počet podnikateľských subjektov a i.

V najmenších vidieckych sídlach je nízky ľudský potenciál a naopak vo väčších vidieckych sídlach, najmä v zázemí väčších miest sú zjavné znaky pozitívnych zmien akými sú napr. rozvinutá infraštruktúra, sústredenie kvalitného ľudského potenciálu, rozvoj služieb a podnikateľských činností

Jedným z možných riešení nepriaznivej situácie vidieckych oblastí prejavujúcej sa v migrácii potenciálnych pracovných síl mimo týchto oblastí, predstavuje vytvorenie optimálnej štruktúry vidieckej ekonomiky. Budúcnosť vidieckych oblastí preto závisí od schopnosti vytvoriť pracovné príležitosti v dynamicky sa rozvíjajúcich hospodárskych odvetviach akými sú napr. služby.

Priemyselná výroba

V obci Kolbasov sa nenachádzajú žiadne priemyselné subjekty. Taktiež sa tu nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín ani žiadne chránené ložiskové územie a nebudú dotknuté záujmy ochrany a využívania nerastného bohatstva výhradných ložísk.

Na území obce sa neťažia nerastné suroviny a ani nikdy v minulosti tu nebola známa ťažba nerastných surovín.

Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárska pôda v riešenom území je zameraná na rastlinnú výrobu na výrobu krmovín. V obci sa nenachádzajú žiadne poľnohospodárske areály.

3. EX POST HODNOTENIE

Obec v rámci predchádzajúcich období zrealizovala nasledujúce projekty:

1. Projekt Revitalizácia verejných priestranstiev obce Kolbasov (autobusové zastávky) z POD.
 - Financovanie bolo zabezpečené v sume 263,16 Eur z obecných prostriedkov a 4986,84 Eur z environmentálneho fondu životného prostredia

2. Svietidlá na verejné osvetlenie
 - Financované z obecných prostriedkov v sume 1366,57 Eur.

4. SWOT ANALÝZA OBCE KOLBASOV

4.1. SWOT analýza rozvojového potenciálu a ekonomickej situácie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktívna samospráva vytvárajúca podmienky pre zvyšovanie kvality života v obci ➤ Vhodný potenciál a záujem o využívanie obnoviteľných zdrojov energie ➤ Záujem o ekologické hospodárstvo ➤ Cestná sieť s napojením na susedné štáty (Poľsko, Ukrajina) ➤ Dobré informačno – technické vybavenie obce z hľadiska možnosti informovania obyvateľov ➤ Dostatok prírodných a stavebných surovín 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Absencia informačných služieb a propagačného materiálu obce a okolia ➤ Nedostatočná údržba štátnych ciest ➤ Nevybudované turistické chodníky ➤ Nutnosť dochádzania za službami ➤ Nedostatok finančných zdrojov na financovanie aktivít v regióne
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora rozvoja podnikania ➤ Možnosť kooperácie s blízkymi obcami ➤ Možnosti čerpania prostriedkov z grantov Európskej Únie ➤ Potenciál pre cezhraničnú spoluprácu s Ukrajinou 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočná legislatíva v rámci ochrany životného prostredia ➤ Zhoršujúca sa ekonomická situácia tak v regióne ➤ Nízka konkurencieschopnosť ➤ Neadekvátne kritéria pre prijímateľa finančnej pomoci

4.2. SWOT analýza vzdelávania, kultúry a športu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozitívny vývoj vzdelanostnej štruktúry v obci ➤ Kultúrno – historický potenciál regiónu ➤ Existencia vzdelávacích inštitúcií pre výchovu a vzdelávanie kvalifikovanej pracovnej sily v rámci regiónu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Neprístupnosť obyvateľstva k vzdelávacím aktivitám 3. veku ➤ Nedostatočné vzdelávanie v oblasti služieb poskytovaných obyvateľom
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora podujatí a záujmových aktivít v obci ➤ Možnosť financovania vzdelávacích aktivít prostredníctvom prostriedkov z fondov Európskej únie ➤ Možnosť rozvoja tradičných ľudových remesiel a kultúrneho dedičstva obce ➤ Podpora a vytváranie partnerstiev 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odchod kvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia ➤ Pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície ➤ Pokles a strata súkromných investícií v oblasti kultúry a športu

4.3. SWOT analýza občianskej vybavenosti, sociálnej a zdravotnej vybavenosti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobrá dopravná dostupnosť v súvislosti s prepojením s ostatnými obcami ➤ Potenciál objektov, ktoré sa dajú využiť v rámci riešenia problémov v sociálnych službách 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Absencia služieb pre chorých a sociálne odkázaných občanov ➤ Absencia klubu dôchodcov ➤ Disparity medzi mestom a vidiekom ➤ Nedostatočná technická infraštruktúra ➤ Nedostatok finančných zdrojov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Možnosť financovania potrebných zlepšení v sociálnej oblasti z prostriedkov Európskej Únie ➤ Rozvoj IKT 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočne vybudovaná sieť poskytovania komplexných sociálnych služieb ➤ nízka konkurencieschopnosť obce

4.4. SWOT analýza environmentu a cestovného ruchu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysoký výskyt chránených území regionálneho až svetového významu ➤ Záujem o obnoviteľné zdroje energie ➤ Existujúce oblasti cestovného ruchu v blízkom regióne ➤ Voľná a flexibilná pracovná sila ➤ Dostatok pracovných síl na vidieku aj pre rozvoj CR 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočné využívanie prírodných zdrojov na výrobu elektrickej energie ➤ Nedostatok finančných zdrojov ➤ Nedostatočné využívanie alternatívnych zdrojov energie ➤ Chýbajúca regulácia vodných tokov v zastavanom území obce a úprava brehov ➤ Chýbajúca komplexná ponuka služieb a produktov CR v regióne pre rôzne cieľové skupiny
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Možnosť čerpania financií z prostriedkov Európskej únie ➤ Využívanie netradičných zdrojov energie ➤ Prírodný potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu

5. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE

V predchádzajúcich kapitolách programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sme sa zaoberali SWOT analýzou, ktorá nám poskytla ucelený obraz o obci a taktiež sme vyhodnotili stav plnenia aktivít, ktoré boli navrhnuté v predchádzajúcom období.

Cieľom tejto rozvojovej stratégie je vybudovať obec prítiažlivú pre svojich obyvateľov a vytvoriť pocit hrdosti a príslušnosti k danej obci. Taktiež je to zatriaktivnenie obce a prilákanie tak potenciálnych investorov, ako aj nových obyvateľov z dôvodu zabezpečenia pozitívneho vývoja obce. K naplneniu tohto cieľa slúžia opatrenia a aktivity uvedené v nasledovnej kapitole.

5.1. Rozvojová stratégia v oblasti rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a ekonomickej situácie

V rámci rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a zlepšenia ekonomickej situácie v obci je hlavným cieľom potrebné zastaviť tak hospodárske ako aj sociálne stagnovanie v obci.

V rámci tejto rozvojovej stratégie obec nemá naplánované aktivity na najbližšie obdobie.

5.2. Rozvojová stratégia v oblasti vzdelávania, kultúry a športu

V rámci rozvojovej stratégie v oblasti vzdelávania, kultúry a športu je potrebné zosúladiť systém vzdelávania so štandardami Európskej únie a taktiež požiadavkami trhu práce.

Z hľadiska kultúry je potrebné zabezpečiť ochranu pamiatok a zabezpečiť rozvoj kultúrneho života v obci.

V rámci športu je nevyhnutné podporovať záujem obyvateľstva o športové aktivity čo vedie k zlepšovaniu zdravia občanov.

Vyššie uvedené stratégie budú zabezpečené prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Kultúrne stredisko v prírode a športový areál

5.3. Rozvojová stratégia v oblasti občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti

V rámci rozvojovej stratégie v oblasti občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti je potrebné v obci rozvíjať danú problematiku so zameraním na zvyšovanie kvality života občanov obce.

Z hľadiska občianskej vybavenosti je potrebné doriešiť obecnú infraštruktúru.

V rámci sociálneho rozvoja je potrebné zabezpečiť infraštruktúru umožňujúcu realizáciu a prístup občanov k sociálnym službám v obci.

Z dôvodu vyššie uvedeného navrhujeme nasledujúce opatrenia a aktivity v oblasti občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti:

- Rekonštrukcia oplotenia obecného domu
- Rekonštrukcia obecného domu
- Rekonštrukcia elektriny a priestorov obecného úradu
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií
- Vybudovanie prístupovej cesty k obecnému cintorínu
- Oplotenie cintorína
- Dom smútku

5.4. Rozvojová stratégia v oblasti environmentu a cestovného ruchu

V rámci rozvojovej stratégie v environmentu je potrebné zabezpečiť vyššie povedomie obyvateľstva o ochrane životného prostredia, využívaní vodných tokov a o nakladaní s odpadmi.

Z hľadiska cestovného ruchu je potrebné zamerať sa na zvýšenie konkurencieschopnosti obce, poskytovaním kvalitných služieb a rozvojom marketingovej stratégie obce.

Z dôvodu vyššie uvedeného navrhujeme nasledujúce opatrenia a aktivity v oblasti environmentu a cestovného ruchu:

- Vybudovanie vodovodu a kanalizácie
- Vybudovanie ČOV
- Kompostovisko
- Dažďová záhrada

Návrh PHSR obce rešpektuje rozhodnutie vydané Okresným úradom životného prostredia Snina, odbor starostlivosti o životné prostredie pod číslom: Č.j.: OU-SV-OSZP-2016/000631-015-R-JK zo dňa 20.06.2016.

6. ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je dokumentom na základe ktorého sa uskutočňuje podpora rozvoja obce v intenciách sociálno – ekonomického zamerania.

Realizácia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude zabezpečená prostredníctvom realizácie jednotlivých aktivít vo forme projektov. Každý projekt bude podrobne špecifikovaný a organizovaný a riadený prostredníctvom riadneho procesu.

Zodpovednosť za plnenie celého programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má najvyšší orgán na čele so starostom obce.

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Štruktúra v rámci inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce, kde najvyšším orgánom je zastupiteľstvo obce. Starosta obce a obecné zastupiteľstvo prijíma rozhodnutia o postupe programu, ustanovuje riadiacu osobu alebo tím, ktorí sú poverení riadením projektu. Hodnotí a schvaľuje výsledky programu. Zabezpečuje realizáciu programu a rozhoduje o prípadných zmenách.

Činnosť riadiaceho tímu preberá v obci obecné zastupiteľstvo. Hlavnou činnosťou je zabezpečiť plynulý priebeh organizačného a technického zabezpečenia programu, realizovať kontrolný proces či už vo forme fyzickej kontroly, ekonomickej kontroly alebo kvalitatívnej kontroly. Riadiaci tím plní aj monitorovaciu a evidenčnú funkciu. Následne spracúva priebežné a záverečné hodnotiace správy a spracúva správu o stave a výsledkoch.

Pracovnú skupinu v obci tvoria reprezentanti verejného ako aj súkromného sektoru z obce a partneri zúčastňujúci sa na realizácii programu. V skupine by mali byť odborne zdatné a spoločensky uznávané osoby. V prípade potreby môže byť prizvaný aj externý konzultant.

Pracovná skupina vykonáva rozbor pre zabezpečenie programu a posudzuje jednotlivé projekty programu. Prejednáva vecnú problematiku s partnermi. Spracováva a preberá dokumentáciu jednotlivých projektov a rieši problémy na operatívnej úrovni. Taktiež spracúva a predkladá návrhy na aktualizáciu programu.

Účasť verejnosti na programe je dôležitá pretože určuje výslednú legitimitu a dôveryhodnosť programu ako aj jeho plnenie a záväznosť.

Verejnosť v procese tvorby a realizácie programu participuje prostredníctvom svojich zástupcov a účasťou na prejednávaní čiastkových a celkových výsledkoch.

6.2. Harmonogram realizácie

Časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít opísaných v programe hospodárskeho rozvoja obce je viazaný na možnosti čerpania finančných prostriedkov z jednotlivých rozpočtových kapitol obce, mimorozpočtových zdrojov, prípadne účelovo viazaných finančných prostriedkov alebo finančných prostriedkov z Európskej Únie.

Aktivity v oblasti stratégie rozvoja vzdelávania, kultúry a športu

Aktivita	Roky
➤ Kultúrne stredisko v prírode a športový areál	2021

Aktivity v oblasti stratégie rozvoja občianskej vybavenosti, sociálnych a zdravotných služieb

Aktivita	Roky
➤ Rekonštrukcia oplotenia obecného domu	2017-2019
➤ Rekonštrukcia obecného domu	2017-2018
➤ Rekonštrukcia elektriny a priestoru v obecnom úrade	2017-2019
➤ Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2017-2020
➤ Vybudovanie prístupovej cesty k obecnému cintorínu	2017
➤ Oplotenie cintorína	2017-2018
➤ Dom smútku	2017-2018

Aktivity v oblasti stratégie rozvoja environmentu a cestovného ruchu

Aktivita	Roky
➤ Dažďová záhrada	2017
➤ Vybudovanie vodovodu a kanalizácie	2017-2019
➤ Vybudovanie ČOV	2020
➤ Kompostovisko	2021

Stanovené termíny v rámci harmonogramu realizácie jednotlivých aktivít sú len orientačné a budú sa meniť v dôsledku požiadaviek a schopností obce realizovať jednotlivé projekty v súlade so zaistenými finančnými prostriedkami z rozpočtu obce, samosprávneho kraja, zo štátneho rozpočtu, prípadne z fondov Európskej únie alebo od príspevkov právnických alebo fyzických osôb, ale aj z príspevkov medzinárodných inštitúcií a bankových úverov.

6.3. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude procesom zameraným na sledovanie tak kvalitatívnych ako aj kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie o skutočnom stave opatrení zameraných na zlepšenie úrovne života obyvateľov v obci.

Základným zdrojom údajov pre monitorovanie budú žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného prostriedku ako aj údaje z jednotlivých čiastkových projektov.

Monitorovacia správa sa predkladá príjemcom pomoci a obsahuje účtovnú závierku príjemcu pomoci a reálne hodnoty merateľných ukazovateľov výstupu a výsledku realizovaných projektov.

V rámci monitoringu sa nesmie zabúdať na prostriedky vrátane zúčtovacích dokladov, ktoré vstupujú do procesu finančného riadenia, a obsahujú sumy tak

oprávnených ako aj neoprávnených výdavkov projektu, dátumy prijatia a zaúčtovania žiadosti o platbu na platobnej jednotke.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity výstupov k daným cieľom v rámci programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých čiastkových projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka projektu a prípadné vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom a tvorí podklady pre analýzu prípadných rizík do budúceho obdobia.

Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia problémov na operatívnej úrovni a ich vyplávajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude obsahovať nasledujúce činnosti:

- systematické zbieranie vybraných informácií súvisiacich s realizáciou strategických cieľov
- spracovanie porovnávacích a tematických analýz, príprava priebežných správ poukazujúcich na stupeň realizácie v hlavných oblastiach spoločenského a hospodárskeho života
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov
- vyhodnotenie súladu medzi prijateľnými cieľmi a opatreniami a dosiahnutými výsledkami

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh.

7. FINANČNÝ PLÁN

Finančný plán je nevyhnutný pre realizáciu rozvoja obce. Každý projekt, ktorý bude realizovaný na splnenie aktivít stanovených v stratégii rozvoja obce potrebuje financie buď z vlastných (obecných) zdrojov, alebo z iných bankových zdrojov. Je potrebné aby sa v prípade obce stal tento plán súčasťou obecného rozpočtu aby mohli byť financie prísne a účelovo viazané na jednotlivé projekty.

Na finančné zabezpečenie cieľov budú použité predovšetkým finančné prostriedky:

- z rozpočtu obce
- z rozpočtu samosprávnych krajov
- zo štátneho rozpočtu
- bankové úvery
- z projektov prostredníctvom Európskej únie
- príspevky od právnických a fyzických osôb
- príspevky od iných inštitúcií a organizácií atď.

7.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie 2017 – 2025

Financovanie úloh uvedených v tomto dokumente bude realizované na základe schváleného rozpočtu obce podľa jednotlivých rokov a v prípade jeho schválenia na vládnej úrovni s prísľubom poskytovania financií na jeho realizáciu z operačných programov, vzhľadom na vysoký objem finančných prostriedkov, bude tvoriť samostatnú doložku a bude samostatne dopracovaný pre jednotlivé roky a pre jednotlivé aktivity.

Finančný plán vybraných ďalších aktivít PHSR obce Kolbasov na roky 2021 - 2025 nie je stanovený z dôvodu že nie je možné určiť zdroje a možnosti financovania vzhľadom na dĺžku časového obdobia

V prípade konkrétnej výzvy na niektorú požadovanú oblasť bude obec urýchlene reagovať prieskumom trhu, spracovaním a následným predložením projektu.

Ide o nasledujúce aktivity:

- Kultúrne stredisko v prírode a športový areál
- kompostovisko

7.2. Indikatívny finančný rozpočet na financovanie projektov vyplývajúcich z PHSR obec Kolbasov na roky 2017 – 2020

Tabuľka 2 Indikatívny rozpočet obce na roky 2017 – 2020

Oblasť/rok	2017	2018	2019	2020
Oblasť rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a ekon. situácie				
Oblasť vzdelávania, kultúry a športu				
Oblasť občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti	195 200	215 000	150 000	22 000
Oblasť environmentu	5 000			750 000
SPOLU	200 200	215 000	150 000	772 000

V rámci indikatívneho rozpočtu pre plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2017-2020 bude potrebné nájsť v rozpočte finančné prostriedky vo výške 1 337 200 eur. V tabuľke sú rozpísané náklady podľa jednotlivých oblastí na obdobie rokov 2017 – 2020.

Tabuľka 3 Indikatívny finančný plán PHSR 2017 – 2020

Finančný plán vybraných aktivít PHSR obce Kolbasov na roky 2017 – 2020 v eurách					
Oblasť aktivít	Verejné zdroje				
	EÚ	Štát	VÚC	Obec	SPOLU
Oblasť rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a ekonomickej situácie	0	0	0	0	0
Oblasť vzdelávania, kultúry a športu	0	0	0	0	0
Oblasť občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti	90 000	490 000	0	2 200	582 200
Rekonštrukcia oplozenia obecného domu		5 000			
Rekonštrukcia obecného domu		200 000			
Rekonštrukcia elektriny a priestoru obecného úradu		15 000			
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	90 000	30 000			
Vybudovanie prístupovej cesty k cintorínu		120 000			
Oplozenie cintorína				800	
Dom smútku		120 000			
Oblasť environmentu a cestovného ruchu	654 500	100 000	0	500	755 000
Dažďová záhrada	4 500			500	
Vybudovanie vodovodu, kanalizácie a ČOV	650 000	100 000			
SPOLU	744 500	590 000	0	2 700	1 337 200

Tabuľka 4 Hodnotiace kritériá pre výber aktivít realizovaných z PHSR:

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium	Aktivita
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok	Vybudovanie vodovodu, kanalizácie a ČOV
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO Splnená jedna z podmienok	Verejné osvetlenie Rekonštrukcia obecného domu Oplotenie cintorína Dom smútku
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	Rekonštrukcia miestnych komunikácií Prístupová cesta k cintorínu Dažďová záhrada
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	
5	Najnižšia	Ostatné	

ZÁVER

Dokument	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kolbasov na roky 2017 - 2025
	<p>Štruktúra:</p> <p>Úvod</p> <p>Analytická časť</p> <p>Strategická časť</p> <p>Programová časť</p> <p>Realizačná časť</p> <p>Finančná časť</p> <p>Záver</p>
Spracovanie	<p>Forma spracovania : v súlade so zmenami legislatívnych podmienok SR</p> <p>Obdobie spracovania : od 13.05.2016 do 31.03.2017</p> <p>Spracovateľ : externý ENVIO, s.r.o. Prešov</p> <p>Koordinácia spracovania : starosta obce a obecné zastupiteľstvo</p> <p>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: v rámci zasadnutí obecného zastupiteľstva, obecný rozhlas a vývesná tabuľa.</p> <p>Náklady na spracovanie: v zmysle ZOD a výberového konania zverejneného na vývesnej tabuli a stránke obce</p>
Prerokovanie	<p>Prerokovanie v orgánoch samosprávy:</p> <p>Dňa :</p>

<p>Schválenie</p>	<p>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</p> <p>Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kolbasov na roky 2017 – 2025. Zároveň ukladá starostovi obce ako aj poslancom obecného zastupiteľstva postupne zabezpečovať aktivity uvedené a schválené v tomto dokumente.</p>
<p>Dátum schválenia</p>	<p>Schválené dňa : 26.03.2017</p>

Zoznam použitej literatúry

- [1] http://www.geoportal.sk/files/kn/register_ku.pdf
- [2] Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Národný plán regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Bratislava 2001. 169 s.
- [3] Dlhodobá vízia rozvoja slovenskej spoločnosti /Ekonomický ústav SAV/
- [4] Urbanistická štúdia Poloniny
- [5] PHSR Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020

F/ CD médium – Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce